Dosarul nr.2c-2617/2023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 iunie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Nadejda Mazur
Grefier - Inga Cucuetu
examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea

”Crist-Valg” S.R.L. către ”Termoelectrica” S.A. privind încasarea prejudiciului format de staționare vagoane în valoarea sumei de 1867223,36 lei, penalități pentru întîrziere în executarea achitărilor pe marfa livrată în sumă de 227023,82 lei, suma restantă din garanția de bună execuție în valoare de 209888,94 și cheltuielile de judecată,

**A c o n s t a t a t :**

**Argumentele participanților la proces:**

La data de 12 octombrie 2023, ”Crist-Valg” S.R.L. s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către ”Termoelectrica” S.A. prin care solicită încasarea prejudiciului format de staționare vagoane în valoarea sumei de 1867223,36 lei, penalități pentru întîrziere în executarea achitărilor pe marfa livrată în sumă de 227023,82 lei, suma restantă din garanția de bună execuție în valoare de 209888,94 și cheltuielile de judecată,

În motivarea acțiunii reclamanta ”Crist-Valg” S.R.L. a menționat că drept urmare a procedurii desfășurate de achiziționare prin negocieri directe, în baza Dispoziției nr. 37 din 15.09.2022 al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cât și procesului- verbal din 10.11.2022 a ședinței comisiei de negocieri a ”Termoelectrica"S.A., pentru achiziționarea păcurii focar (M100), în cantitate de până la 128 000 tone, pentru perioada decembrie 2022- aprilie 2023, a fost încheiat între „Crist-Valg" SRL și „TERMOELECTRICA" S.A. contractul cu nr.***** din 17.11.2022, pe livrarea de către reclamantă a 30 000 tone de păcură +/-3% conform anexei 1 la contract.

Conform contractului cu nr.***** din 17.11.2022., părțile semnatare au stabilit că, ”Crist-Valg” SRL, în calitate de Furnizor/Prestator, își asumă obligația de a livra/presta Bunurile/Serviciile conform Specificației, care este parte integrantă a prezentului Contract, iar "Termoelectrica"S.A., în calitate de Cumpărător/Benificiar, s-a obligat să achite și să recepționeze Bunurile/Serviciile livrate/prestate de Furnizorul/Prestator (pct. 1.1 și 1.2 contract.

De asemenea Părțile contractului nr.***** din 17.11.2022 au stabilit în punctul 2.1. că: a) livrarea bunurilor se efectuează în perioada decembrie 2022 - februarie 2023 (în tranșe a câte 10 mii tone lunar); Livrarea se va efectua în condițiile INCOTERMS

2020/DDP - la depozitul cumpărătorului Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Meșterul Manole, 3 (Gospodăria de păcură, CET Sursa 1), pe cale feroviară, cu cisterne feroviare calibrate - cel mult 24 vagoane cisterne pe diurnă, sau pe cale transport auto - maximum 2 unități de transport auto concomitent pe parcursul a 2 ore, până la livrarea totală a cantității solicitate de către operatorul economic desemnat câștigător." Livrarea a fost prelungită prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale cu nr. 61 din 27 februarie 2023 până la 30 aprilie 2023, drept rezultat a încălcărilor admise de Pârât în executarea contractului pe recepția mărfii livrate de Reclamant.

Pct.3.4 al contractului indică metoda și condițiile de plată de către Cumpărător/Beneficiar și anume: achitarea va fi efectuată în termen de 3 zile lucrătoare din data recepționării de către beneficiar a facturii fiscale.

În desfășurarea punctului 2.1. și 3.4. a contractului semnat d e părți, a fost întocmită și anexa nr.1 la contract, conform căreia s-a stipulat faptul că termenul de achitare este de 3 zile lucrătoare din data recepționării de către Beneficiar (Termoelectrica S.A.) a facturii fiscale.

Conform situației, deși marfa era livrată cu respectarea prevederilor capitolului 4 și anume a punctelor 4.1. și 4.2. din contractul nr.***** din 17.11.2022, privind actele de însoțire pentru recepția mărfii livrate (în anexă 38 Facturi fiscale cu acte însoțitoare la fiecare factură - Act de primire- predare a bunurilor, Aviz de însoțire a mărfii, Declarație de origine a mărfurilor, Certificate, Certificat de calitate și de cantitate eliberate de surveyor), recepția păcurei întârzia a fi efectuată de către Pârât, prin lipsa acordării permisiunii de tragere a vagoanelor livrate la depozitul „TERMOELECTRICA" S.A. în scopul executării prevederilor punctului 4.3. și 4.4. din contract - privind primirea bunului la depozitul Cumpărătorului.

Deși ”Crist-Valg” SRL a întreprins toate acțiunile necesare în asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru recepționarea bunurilor de către Pârât pe contractul nr.***** din 17.11.2022, în termenele stabilite de către părți, cu respectarea prevederilor și cerințelor înaintate față de Furnizor/Prestator în capitolele 4, 5 și 6 a contractului nr.***** din 17.11.2022, Reclamantul s-a ciocnit de lipsa acțiunilor de recepție din partea Pârâtului ca Cumpărător/Beneficiar pe contract, inacțiuni intenționate ale Pârâtului ce formau întreruperi în lanț a contractelor semnate de ”Crist-Valg” SRL cu cauzarea prejudiciilor.

Astfel, Reclamantul, a fost nevoit în luna ianuarie 2023 să transmită deja în scris către Pârât cererea sa cu nr. 65 din 30.01.2023, căci solicitările verbale anterioare nu aveau nici un efect pe executarea obligațiilor de către ”Termoelectrica” S.A.

Prin cererea cu nr. 65 din 30.01.2023 Reclamantul a solicitat Pârâtului să întreprindă acțiuni în descărcarea mărfii - a câte 24 vagoane după cum s-a contractat de către părți, deoarece lipsa descărcării acestora și tergiversarea recepției mărfii livrate de "Crist-Valg"SRL direct influența asupra activității Reclamantului, prin formarea prejudiciilor pecuniare întreprinderii "Crist-Valg"S.R.L., prejudicii ce au apărut pe motivul staționării vagoanelor contractate cu Î.S. "Calea Ferată din Moldova" - în așteptarea descărcării, cât și ulterior pe staționarea navelor maritime cu marfă în așteptarea descărcării acestiea în vagoanele contractate.

E de menționat faptul că, alte vagoane decât cele ce staționau Î.S. "Calea Ferată din Moldova" nu are, fiind un număr restrîns de vagoane specializate, iar "Crist-Valg"S.R.L., în scopul executării contractului dat, a implicat prin servicii și vagoane specializate a altor agenți economici privați de peste hotare, acțiuni ce formau cheltuieli suplimentare. Așa, începând cu data de 24.01.2023 în stația Chișinău erau în staționare, așteptând descărcarea păcurei 57 de vagoane, iar din 25.01.2023 la cele 57 de vagoane s-au mai adăugat încă 23 de vagoane, în total la stația Chișinău la data de 25.01.2023 erau 80 vagoane gata pentru descărcare, cu marfa livrată de către "Crist-Valg"S.R.L. Pârâtului pentru luna Ianuarie 2023.Toate solicitările Reclamantului erau ignorate, pe motiv că Pârâtul nu avea loc liber pentru depozitare, cât și erau primite cantități mici de marfă, din transport auto, de la alți agenți economici, care nu au fost livrate în termen și erau în întârziere, lucru care nu putea fi admis. Pârâtul nu s-a organizat în recepția mărfii, cât și logistica de descărcare a acestuia nu a fost organizată conform contractului semnat.

În cadrul procesului de executare a obligațiilor semnate de părți, reieșind din faptul procurării mărfii a cărei cantitate pe fapt depășea cu aproximativ +3% cantitatea contractului nr.***** din 17.11.2022, ”Crist-Valg” SRL, prin scrisoarea cu nr.72 din 08.02.2023 se solicită acceptarea pe lângă cantitatea de 30000 tone de marfă și toleranța de + 3% peste aceasta, spre livrare.

Pe 08.02.2023, pe situația formată prin întârziere de către Pârât în recepția mărfii, Reclamanta practic a fost impusă să înainteze 2 cereri către: „TERMOELECTRICA" S.A., Guvernul Republicii Moldova, Comisia pentru Situații Excepționale, Agenția Proprietății Publice ca fondator a Pârâtului - cu nr.73 din 08.02.2023 și dl. Andrei SPÂNU ,Viceprim-ministru, ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale, Dl. Oleg TOFILAT- Director general a Î.S. Calea Ferată din Moldova, cât și Dl.Vasile LEU Director general interimar a „TERMOELECTRICA" S.A. cu nr.74 din 08.02.2023", solicitând urgentarea procedurilor de recepție a mărfii prin descărcarea vagoanelor ce staționează, încât prin rezultat omițându-se prejudiciile de păstrare, demurage și staționare. Repetat menționându-se că, tergiversarea recepției mărfii livrate de SRL „Crist-Valg" direct influențează asupra activității întreprinderii întrucât, se formează prejudicii pecuniare a SRL „Crist-Valg" pe motivul staționării vagoanelor contractate cu Î.S. "Calea Ferată din Moldova" în așteptarea descărcării, cât și ulterior pe staționarea navelor maritime în așteptarea descărcării mărfii contractate, păstrarea păcurii în portul Constanța, sumele date la moment depășind 100.000 EURO ( staționarea de întârziere/demurage pentru navele de tip Oil Tanker pentru o zi constituie de la 20000 USD/zi).Totodată s-a comunicat către persoanele vizate, că la 08.02.2023 în stația Chișinău staționează în așteptare la descărcare 148 de vagoane/cisterne, dintre care 92 vagoane/cisterne pentru descărcare cu marfa livrată de către SRL „Crist-Valg". De asemenea s-a solicitat să se intervină în prelungirea termenului contractului cu nr. ***** din 17.11.2022 de achiziționare a păcurii focar M-100 până la data de 31.03.2023.

La 15.02.2023 prin scrisoarea cu nr. 84, Reclamanta a fost nevoită repetat să solicite recepția mărfii livrate de către Pârât, inclusiv adresându-se către „TERMOELECTRICA" S.A., Guvernul Republicii Moldova, Comisiei pentru Situații

Excepționale, Agenția Proprietății Publice ca fondator a Pârâtului - menționând și faptul că, la Stația Chișinău staționează deja 123 vagoane/cisterne cu păcură ce nu sunt descărcate de către „TERMOELECTRICA" S.A. Drept rezultat Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în data de 27.02.2023a emis decizia cu nr.61 din 27.02.2023 prin care reglementează obligațiile părților pe contractul nr.***** din 17.11.2022, în partea termenilor de executare, cât și excluderea aplicării capitolului 10 față de Reclamant, în caz că păcura focar M100 este primită de către Pârât pînă la 30.04.2023.

Prin urmare, în respectarea dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale cu nr. 61 din 27 februarie 2023, ”Crist-Valg” SRL execută obligațiile restante pe Contractul nr.***** din 17.11.2022 pe livrare către Pârât a + 3% până la data de 13.03.2023, încât din decembrie 2022 până în 13 martie 2023 s-a livrat către „TERMOELECTRICA" S.A. cantitatea de 30 034 tone de păcură focar (M100), livrarea fiind finalizată, prin ultima scurgere, pe 13 martie 2023 și facturare până pe 28.03.2023 ca urmare a verificărilor pe recepție de către Pârât.

La 13.04.2023 datoria pe marfa livrată de ”Crist-Val”g SRL către ”TERMOELECTRICA" S.A. forma o sumă egală la valoarea de 174 milioane lei, iar plățile în continuare fiind în întârziere din partea pârâtului.

Prin tergiversarea procedurală în recepția mărfii la depozitul „TERMOELECTRICA" S.A. au fost încălcate obligațiile Pârâtului, obligații inserate în punctul 6.2. care spune că: "a) să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea recepționării în termenul stabilit a Bunurilor livrate în corespundere cu cerințele prezentului Contract; b) să asigure achitarea Bunurilor livrate, respectând modalitățile și termenele indicate în prezentul Contract."

Punctul 10.4 al contractului prevede că: " 10.4. Pentru achitarea cu întârziere, Cumpărătorul /Beneficiarul poartă plata despăgubirii în valoare de 0,01 % din suma Bunurilor neachitate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a prezentului contract."

Astfel, drept urmare a relațiilor economice desfășurate între părțile implicate în prezentul litigiu, pe contractul nr.***** din 17.11.2022, Reclamantului ”Crist-Valg” SRL, urmare a inacțiunii Pârâtului în primirea păcurei contractate, i-a fost cauzat un prejudiciu material de către Pârâtul "Termoelectrica" S.A. în valoarea sumei de 2414086,89 lei și 9337,50 Euro, rezultat a staționării vagoanelor cu păcură la stația Chișinău în așteptarea descărcării lor de către "Termoelectrica"S.A.

”Crist-valg” SRL a adus la cunoștință către "Termoelectrica" S.A. obligația de plată prin scrisorile nr.171 din 31.03.2023; nr.174 din 03.04.2023 către „TERMOELECTRICA" S.A. și somația nr. 192 din 25.04.2023, la care au fost anexate un șir de acte confirmative a prejudiciului.

Sumele prejudiciului invocat de Reclamant în mărime de 2414086,89 lei și 9337,50 Euro au fost achitate în contul Î.S "Calea Ferată din Moldova" de către ”Crist-Valg” SRL. În confirmare în anexă act de verificare pe plăți către ”Gradalogistic” SRL

Întrucît, în perioada desfășurării contractului nr.***** din 17.11.2022, Pârâtul,

pe lângă obligația încălcată în primirea mărfii și tergiversare în timp, nu a îndeplinit conform contractului nici obligația de plată pentru marfa livrată, din care motive Reclamantul solicită și penalitatea în sumă de 227023,82 lei( calculul penalităților a fost indicat și în somația din 25.04.2023, la care s-a anexat și Actul de verificare cu reflectarea livrărilor și plăților efectuate de "Termoelectrica"S.A.).

De asemenea Pârâtul "Termoelectrica"S.A., contrar art. 882 Cod civil, nu restituie complet suma achitată anticipat de Reclamant în contul Pârâtului, pentru buna execuție, pentru marfa ce urma a fi livrată, reținând o valoare în mărimea sumei de 209888,94 MDL ca sumă calculată la voința sa arbitrară (a pârâtului) ca penalitate pentru faptul , precum că marfa nu s-ar fi livrat în termen, ne luând în considerare că vagoanele cu păcură staționau din vina Pârâtului la stația Chișinău, la intrare spre depozitul "Termoelectrica"S.A. în așteptare. Solicită încasarea din contul Pârâtului „TERMOELECTRICA" S.A., Cod fiscal: 1003600026295 în contul Reclamantului "Crist-Valg" S.R.L., Cod fiscal: 1002605000761, a prejudiciul format în valoarea sumelor de 2414086,89 lei și 9337,50 Euro curs BNM din data încasării, plus penalitatea calculată în valoare de 227023,82 MDL pentru întârziere în executarea achitărilor pe marfa livrată conform contractului nr.***** din 17.11.2022, cât și plata în contul ”Crist-Valg” SRL a sumei restante spre plată din garanția de bună execuție în valoarea sumei de 209888,94 MDL și, cheltuielile de judecată.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului S.R.L. ”Crist-Valg” a susținut acțiunea din motivele de drept și de fapt invocate , a solicitat admiterea integrală a cererii d e chemare în judecată și anume: încasarea de la pîrît a prejudiciului format din staționare de vagoane în valoarea sumei de 1 867223,36 lei compusă din suma achitată de SRL ”Crist_Valg” către ”Gradologistic” S.R.L.- 1512547,26 lei; către ”Calea Ferată din Moldova”-166697,04 lei și ”Intertrade Logistics”S.R.L.- 187979,06 lei; penalitatea calculată în sumă de 227023,82 lei pentru întîrzierea achitărilor și garanția de bună execuție- în valoare d e 209888,94 lei (f.d.133, vol.3).

Reprezentantul pîrîtului S.A.”Termoelectrica” în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea, o consideră neîntemeiată din motivele, invocate în referință, în care a indicat că, la data de 17 noiembrie 2022, între S.C. „Crist-Valg” S.R.L., în calitate de Furnizor/Prestator, și „TERMOELECTRICA” S.A., în calitate de Cumpărător/Beneficiar, a fost încheiat contractul nr.***** privind achiziționarea păcurii focar M-100.

Conform Contractului nr.***** din 17 noiembrie 2022 „Achiziționarea păcurii focar M-100, denumit în continuare Bunuri, a procedurii de achiziționare prin negocieri directe în baza Dispoziției nr.37 din 15.09.2022 al Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, procesului-verbal din 10.11.2022 a ședinței comisiei de negocieri a „ TERMOELECTRICA ” S.A. privind deschiderea și evaluarea ofertelor depuse pentru achiziționarea păcurii focar (M 100) în cantitate de până la 128 mii tone pentru perioada decembrie 2022 - aprilie 2023 prin procedura de negocieri directe ”.

Cantitatea păcurii a fost livrată și la data de 20.04.2023, „TERMOELECTRICA” S.A. a achitat suma integrală a contractului, dar la 12.10.2023 reclamantul a înaintat prezenta acțiune.

Dreptul de a pretinde repararea prejudiciului apare doar pentru fapta săvârșită cu vinovăție și care a dus la cauzarea acelui prejudiciu, conform prevederilor art.20 alin.(l) Cod Civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. Același art.20 alin.(2) și (3) Cod Civil stabilesc formele vinovăției, astfel:
Fapta este săvîrșită cu intenție dacă persoana care a săvîrșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări. Fapta este săvîrșită din imprudență (din culpă) dacă persoana care a săvîrșit-o fie își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar a considerat în mod ușuratic că ele pot fi evitate, fie nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, fie nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Invocă că, conform prevederilor contractului nr.***** din 17 noiembrie 2022 pct.4.6 „Toate cheltuielile de logistică, transport, impozite, taxe vamale, cântărire cisterne feroviare/auto și alte costuri, sunt suportate de Furnizor/Prestator, în conformitate cu contractul de transport dintre Furnizor/Prestator și Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, și pct.4.7 „Livrarea se va efectua din contul și cu transportul Frnizorului/Prestatorului la depozitul Cumpărătorului, Republica Moldova, mun.Chișinău, str.Meșterul Manole, 3 (Gospodăria de păcură, CET Sursa 1).

Reiterează pîrîta că, în speță, lipsește faptă ilicită a pârâtei „TERMOELECTRICA” S.A. în sensul definit de legiuitor - situație ce exclude dreptul reclamantei de a pretinde repararea pretinsului prejudiciu. Or, la materialele cauzei nu au fost anexate careva înscrisuri care ar confirma prejudicierea intereselor reclamantei prin careva acțiuni ale pârâtei „TERMOELECTRICA” S.A.

Respectiv, actele anexate întru susținerea acțiunii, urmează a fi apreciate critic din considerentul că acestea nu sunt pertinente, întrucât nu justifică pretențiile reclamantei, dat fiind că în toate cazurile de solicitare a reparării prejudiciului fie efectiv, cât și venit ratat, urmează a fi demonstrată legătura cauzală între pretinsa încălcare a obligațiilor (neexecutare) și pagubele cauzate, precum și mărimea acestora.

Totodată, reieșind din normele legale reiese că răspunderea delictuală a persoanei survine în cazul întrunirii cumulative a tuturor elementelor constitutive ale răspunderii delictuale:fapta ilicită;vinovăție; consecințele prejudiciabile; legătura de cauzalitate între acestea. Astfel, temeiul răspunderii delictuale constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii civile delictuale, iar lipsa a cel puțin unei condiții din cele enumerate supra, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Cu referire la cerința de încasare a penalităților calculul prezentat de reclamantă are un conținut neclar și contradictoriu, nu se regăsește argumentarea nici faptică, dar nici juridică.Mai mult ca atât, la data de 20 aprilie 2023 datoria pentru păcura livrată conform Contractului nr.***** din 17 noiembrie 2022 a fost achitată integral, fapt confirmat prin Ordinele de plată anexate la prezenta referință. În acest context art.949 alin.(3) Codul Civil statuează expres că, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata

penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.Prin urmare, având în vedere că la primirea executării S.C. „Crist-Valg” S.R.L. nu și-a rezervat expres acest drept - conform prevederilor legale acesta nu poate să pretindă la încasarea penalităților. Subsecvent, accentuează că potrivit Deciziei nr.61 din 27.02.2023, emisă de Comisia Situații Excepționale, pentru perioada din data de 27.02.2023 până la data de 30.04.2023, reclamanta nu are dreptul de a calcula penalitatea în baza Contractului nr.***** din 17 noiembrie 2022.

Din conținutul normelor citate mai sus se deduce că raporturile existente între reclamantă și pîrîtă, ce reies din contractul vizat, au drept scop asigurarea, în final, a populației cu energie termică și electrică, produsă de către pârâtă. Astfel, încât aceste servicii sunt de interes public, deoarece asigură una din necesitățile de bază ale omului în energetică și, concomitent, securitatea energetică a țării, veniturile întreprinderilor din domeniul energetic provenind exclusiv din serviciile prestate populației, care și este beneficiarul acestor servicii, conform tarifelor stabilite de autoritățile statului, ce nu includ cheltuielile aferente plății penalităților, astfel încât în fluxul mijloacelor bănești pentru serviciile prestate, pârâta are un rol de intermediar la prestarea serviciilor de furnizare a energiei termice și electrice, producerea cărora este posibilă doar cu condiția livrării păcurii vizate în speță, situație ce denotă existența unei interdependențe directe între obligațiile asumate de pârâtă față de reclamantă și obligațiile asumate de terții consumatori față de pârâtă.Or, sursele necesare pentru achitarea serviciilor reclamantei, necesare pentru producerea energiei electrice și termice, sunt acumulate de la consumatorii finali, fără, însă, ca pârâta să dispună, drept urmare a reglementării tarifelor de către autoritățile statului, de posibilitatea de a înainta spre plată consumatorilor săi finali penalitățile pentru neachitarea în termen a serviciilor de care aceștia din urmă beneficiază, datorită neachitării cărora s-a și format întârzierea neesențială de achitare invocată de reclamantă. Cu atât mai mult că, achiziționarea păcurii conform Contractului nr.***** din 17 noiembrie 2022, a fost efectuată în urma deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale, în condițiile crizei resurselor energetice, fapt notoriu.

**Aprecierea instanței**

Audiind participanţii la proces, cercetând materialele cauzei şi apreciind pretenţiile formulate în acţiune, în raport cu probele cauzei şi legislaţia ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite acțiunea din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 5 CPC orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Instanţa judecătorească soluţionează pricinile civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, al legilor constituţionale, organice şi ordinare, al hotărîrilor Parlamentului, al actelor normative ale Preşedintelui Republicii Moldova, al ordonanţelor şi hotărîrilor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri(art.12CPC)

Art.10 alin.(1) Codul civil statuează că, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu 3 bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

În ședința d e judecată s-a constatat că, drept urmare a procedurii desfășurate de achiziționare prin negocieri directe, în baza Dispoziției nr. 37 din 15.09.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cât și procesului- verbal din 10.11.2022 a ședinței comisiei de negocieri a ”Termoelectrica"S.A., pentru achiziționarea păcurii focar (M100), în cantitate de până la 128 000 tone, pentru perioada decembrie 2022- aprilie 2023, a fost încheiat între „Crist-Valg" S.R.L. și „TERMOELECTRICA" S.A. contractul cu nr.***** din 17.11.2022, pe livrare de către reclamantă a 30 000 tone de păcură +/-3% conform anexei 1 la contract.

Conform contractului cu nr.***** din 17.11.2022., părțile semnatare au stabilit că, ”Crist-Valg” S.R.L., în calitate de Furnizor/Prestator, își asumă obligația de a livra/presta Bunurile/Serviciile conform Specificației, care este parte integrantă a prezentului Contract, iar "Termoelectrica"S.A., în calitate de Cumpărător/Benificiar, s-a obligat să achite și să recepționeze Bunurile/Serviciile livrate/prestate de Furnizorul/Prestator (pct. 1.1 și 1.2 contract) (f.d.20-26,vol.1).

Pct.2.1 al contractului vizat stipulează că: a) livrarea bunurilor se efectuează în perioada decembrie 2022-februarie 2023 (în tranșe a cîte 10 mii tone lunar). b) Livrarea se va efectua în condițiile Incoterms 2020/DDP- la depozitul cumpărătorului-Republica Moldova, mun.Chișinău, str. Meșterul Manole,3(Gospodăria de păcură, CET Sursa 1), pe cale feroviară, cu cisterne feroviare calibrate-cel mult 24 cisterne pe diurnă, sau pe cale transport auto-maximum 2 unități d e transport auto concomitent pe parcursul a 2 ore, pînă la livrarea totală a cantității solicitate de către operatorul economic desemnat cîștigător.

Analizînd minuțios materialele cauzei s-a constatat că în luna decembrie 2022 și ianuarie 2023 reclamantul nu a respectat condițiile pct.2.1 al contractului, livrînd în decembrie 2022 numai 6801,739 tone iar în ianuarie 2023-4689,492 tone, în loc de 10 mii tone în fiecare lună.

Acesta fapt rezultă atît din facturile fiscale și actele de primire -predare a bunurilor , semnate de către părți, cît și prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 61 din 27 februarie 2023, prin care s-a dispus, prin derogare de la prevederile art. 847,942 și 947 din Codul civil, pct. 10.2 și 10.3 din Contractul nr. 2022225 din 19.10.2022 și pct. 10.2 și 10.3 , încheiate între ÎM ”Rompetrol Moldova” S.A. și ”Termoelectrica” S.A., pct. 10.2 și 10.3 din Contractul nr. ***** din 17.11.2022, încheiat între S.C.”Crist-Valg” SRL și SA ”Termoelectrica”, reieșind din impedimentele privind realizarea în termene promte a procesului d e logistică, se scutește ÎM ”Rompetrol Moldova” S.A. și S.C.”Crist-Valg” SRL de plata sancțiunilor prevăzute de capitolul 10 al Contractelor indicate, în caz de livrare cu întîrziere a păcurii focar M-100 pînă la 30 aprilie 2023 (f.d.94, vol.1), scrisoarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr. 07/1-1471 din 13.03.2023 (f.d.115, vol.1); scrisoarea Ministerului Energiei al

Republicii Moldova nr. 07/2-350 din 05.05.2022 (f.d.116-117,vol.1); răspunsul SA ”Termoelectrica” nr. 79/769 din 31.05.2023 (f.d.118, vol.1); scrisoarea reclamantei către pîrîtă nr. 52 din 27.01.2023, prin care solicită ajutorul în ce privește accesul navei în data de 30.01.2023-01.02.2023 la trecerea canalului Sulina(RO) (f.d.49, vol.1); din somația reclamantei nr. 191 din 25.04.2023, trimisă în adresa pîrîtei (f.d.101-102, vol.1).

După aceasta reclamantul a început a aduce marfa în esces, fapt ce rezultă nu numai din facturile fiscale și din actele de primire-predare a bunurilor pe perioada concretă, dar și din scrisorile pe care a început a le scrie reclamanta în adresa pîrîtei și a altor organe abilitate de stat, începînd cu data de 30.01.2023, în care invocă staționarea vagoanelor pe motive de lipsă de loc pentru depozitare (f.d.27, 50,51-52,53-54,55-56, vol.1), astfel învinovățind pîrîta de situația creată.

Alin.(1) art. 20 Cod civil statuează că, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei.

Din conținutul alin.(2) și (3) a aceleiași norme legale rezultă că, fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.(3) Fapta este săvîrşită din imprudenţă (din culpă) dacă persoana care a săvîrşit-o fie îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar a considerat în mod uşuratic că ele pot fi evitate, fie nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Reieșind din normele legale vizate și circumstanțele cauzei, rezultă că în acțiunile S.a.„Temoelectrica” lipsește orice formă a vinovăției, din care motive lipsește și temeiul legal d e încasare a prejudiciului suportat de reclamantă.

Cu atît mai mult că, potrivit pct. 4.6 din Contractul nr.***** din 17.11.2022, toate cheltuielile de logistică, transport, impozite, taxe vamale, cîntărire cisterne feroviare/auto și alte costuri, sînt suportate de Furnizor/Prestator (S.C.”Crist-Valg” S.R.L.), în conformitate cu contractul d e transport dintre Furnizor/Prestator și Î.S.”Calea Ferată din Moldova”.

De asemenea reclamanta nu a prezentat probe pertinente și concludente, din care ar rezulta faptul că sumele încasate de la ea de către agenții economici :”Gradologistic” S.R.L.; ”Calea Ferată din Moldova” și ”Intertrade Logistics”S.R.L., sînt anume pentru executarea contractului nr.***** din 17.11.2022, cum nu sînt prezentate nici dovezi că toate vagoanele, ce au staționat pe calea ferată sua cele din potrul or. Constanța, au ajuns într-un final numai la S.A.”Termoelectrica”.

Referitor la penalitățile solicitate de reclamant observăm că contractul nr.***** din 17.11.2022, semnat de părți, nu prevede penalități pentru încălcarea clauzelor contractuale de către Cumpărător/Beneficiar, adică de S.A.”Termoelectrica„.

Din actele de decontare, prezentate d e ambele părți rezultă că, după prezentarea de către reclamant către pîrît a facturilor fiscale, ultimele erau

achitate.Nu a fost prezentată de către reclamant nici o probă, din care ar rezulta că pe parcursul valabilității contractului, ar fi solicitat de la pîrîtă achitarea mărfii livrate și i-ar fi invocat și penalități de întîrziere.

Achitarea integrală a sumei contractului a avut loc la data de 20 aprilie 2023, fapt confirmat prin ordinele de plată, anexate de pîrîtă la referință și prin confirmarea în ședința d e judecată a reprezentanților ambelor părți.

Reclamanta numai la 12.10.2023 a solicitat suma penalității de întîrziere a efectuării plăților contractuale prin depunerea prezentei acțiuni.

Potrivit alin.(3) art. 949 Cod civil în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

Prin urmare, avînd în vedere că la primirea executării S.C.”Crist-Valg” S.A. nu și-a rezervat expres acest drept, ținînd cont și de Decizia Comisiei Situații Excepționale nr. 61 din 27.02.2023, prin care părțile la realizarea contractului vizat pentru perioada 27.02.2023-30.04.2023 se scutesc de la plata penalităților, cît și d e faptul că conturile pîrîtei sînt sechestrate în vederea asigurării documentelor executorii privind încasarea din contul pîrîtei în benenficiul S.A.”Moldovagaz” a sumelor bănești și, penru efectuarea oricăror plăți, pîrîta solicită acceptul creditorului S.A.”Moldovagaz”, din ce rezultă că vinovăția nemijlocită a pîrîtei în careva întîrzieri de plată,prin prisma a rt.aqrt. 903 și 904 al.(1) Cod civil, nu este. Din aceste considerente, instanța concluzionează că nu poate fi admis nici acest capăt d e cerere al reclamantei.

Mai solicită reclamanta și încasarea garanției de bună execuție- în valoare d e 209888,94 lei.

Punctul 10.3 din contractul nr. nr.***** din 17.11.2022, atestă că, pentru livrare cu întîrziere a Bunurilor, Furnizorul/Prestatorul poartă plata despăgubirii în valoare d e 0,01% din suma Bunurilor nelivrate, pentru fiecare zi de întîrziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a prezentului Contract.

Întrucît pîrîta a pus reclamanta în întîrziere de livrare a mărfii conform graficului stabilit, SA ”Termoelelctrica,, i-a calculat ”Crist-Valg” SRL penalități, excluzînd perioada stărilor de urgență conform deciziilor , în sumă totală de 209888,94 lei, fapt confirmat prin somația reclamantei nr. 191 din 25.04.2023, trimisă în adresa pîrîtei (f.d.101-102, vol.1) și calculul penalităților (f.d.215, vol.3).

Din aceste considerente, instanța găsește necesar d e a respinge și acest capăt de cerere.

Prin prisma art. 94 CPC se respinge ca neîntemeiată și cerința reclamantei privind încasarea cheltuielilor d e judecată.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. art. 94, 236-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge acțiunea înaintată de ”Crist-Valg” S.R.L. către ”Termoelectrica” S.A. privind încasarea prejudiciului format de staționare vagoane în valoarea sumei

de 1867223,36 lei, penalități pentru întîrziere în executarea achitărilor pe marfa livrată în sumă de 227023,82 lei, suma restantă din garanția de bună execuție în valoare de 209888,94 și cheltuielile de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei, judecător: Nadejda Mazur